

Bijlage Beoordeling noodzaak m.e.r.

Algemeen

Voor plannen en besluiten die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu (kunnen) hebben kan het opstellen van een milieueffectrapport (MER) aan de orde zijn. Het doorlopen van de daarbij behorende procedure (aangeduid door middel van de afkorting m.e.r.) kan noodzakelijk zijn op grond van de Wet Milieubeheer, maar ook uit eigen initiatief worden opgepakt. Hieronder is een overzicht gegeven van de verschillende routes die kunnen leiden tot een m.e.r. of die een ontheffing van een m.e.r. rechtvaardigen.

Een m.e.r. is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid die kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Er zijn drie onafhankelijke aanvliegroutes die kunnen leiden tot een m.e.r.-plicht. Bepalend hierbij is de activiteit (of zijn de activiteiten) waarop het plan of besluit betrekking heeft.

In volgorde van frequentie van voorkomen:

1. Toetsing aan de bijlage (Onderdeel C en Onderdeel D) bij het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). Hierbij wordt getoetst of het plan of besluit voorziet in, of een kader vormt voor, activiteiten die (mogelijk) belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu. Bij toetsing aan het Besluit m.e.r. zijn er vier mogelijkheden:
 - a. Het plan of besluit is direct m.e.r.-plichtig.
 - b. Het plan of besluit bevat activiteiten uit kolom 1 van onderdeel D, en ligt boven de (indicatieve) drempelwaarden, zoals beschreven in kolom 2 'gevallen', van onderdeel D. Het besluit moet eerst worden beoordeeld om na te gaan of er sprake is van m.e.r.-plicht: het besluit is dan m.e.r.-beoordelingsplichtig. Voor een plan als bedoeld in kolom 3 'plannen' geldt geen m.e.r.-beoordelingsplicht, maar direct een (plan-)m.e.r.-plicht.
 - c. Het plan of besluit bevat wel de activiteiten uit kolom 1, maar ligt beneden de drempelwaarden, zoals beschreven in kolom 2 'gevallen', van onderdeel D: er dient in overleg met de aanvrager van het bijbehorende plan of besluit beoordeeld te worden of er aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling (als sprake is van een besluit) of het direct uitvoeren van een m.e.r. (als sprake is van een plan). Deze keuze wordt uiteindelijk in het bijbehorende plan of besluit gemotiveerd.
 - d. De activiteit(en) of het betreffende plan en/of besluit wordt niet genoemd in het Besluit m.e.r.: er geldt geen m.e.r.-(beoordelings)plicht.
2. In het geval van een plan: toetsing of het uitvoeren van een passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) voor dit plan verplicht is vanwege de hierin opgenomen activiteit(en). In dat geval is het plan mogelijk m.e.r.-plichtig.
3. Toetsing aan de provinciale milieuverordening. Door Provinciale Staten kunnen hierin aanvullend op het Besluit m.e.r. activiteiten worden aangewezen die kunnen leiden tot m.e.r.-plicht.

Provinciale Staten van Overijssel hebben op 1 juli 2009 de Omgevingsverordening Overijssel 2009 (hierna: verordening) vastgesteld. In de verordening worden regels gegeven op het gebied van de ruimtelijke ordening, maar ook op het gebied van mobiliteit, milieu, water en bodem. Deze verordening heeft met het oog daarop onder meer de status van een milieuverordening in de zin van artikel 1.2. Wet milieubeheer (Wm). In deze verordening zijn, aanvullend op het Besluit m.e.r., door Provinciale Staten van Overijssel geen activiteiten aangewezen die kunnen leiden tot een m.e.r.-plicht.

In deze bijlage wordt in paragraaf 1 verslag gedaan van de toetsing (van de activiteiten waarin het bestemmingsplan voorziet) aan het Besluit milieueffectrapportage. In paragraaf 2 wordt ingegaan op de vraag of een passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en daarmee een plan-m.e.r. nodig is.

1. Toetsing aan het Besluit m.e.r.

Het voorliggende bestemmingsplan beoogt voor het noordwestelijk deel van het buitengebied van de gemeente Enschede een actuele juridische regeling te geven. De actualisatie houdt verband met de wettelijke actualisatieverplichting uit de Wet ruimtelijke ordening, maar is ook gewenst in verband met de totstandkoming van nieuwe regelgeving en de verwezenlijking van nieuw beleid van gemeente, Rijk en provincie.

In de basis is het voorliggende bestemmingsplan gericht op het beheer van het gebied. Hiermee is niet gezegd dat dit bestemmingsplan geen enkele ontwikkeling mogelijk maakt.

In paragraaf 1.1 wordt nadrukkelijker ingegaan op de activiteiten die dit bestemmingsplan mogelijk maakt en de uitbreidingsruimte die daarbij wordt gegeven. Hierbij komt ook de vraag aan de orde of die uitbreidingsruimte zodanig is dat daarbij drempelwaarden uit het Besluit milieueffectrapportage worden overschreden en/of deze activiteiten m.e.r.-(beoordelings-)plichtig zijn.

In paragraaf 1.2 wordt vervolgens verslag gedaan van de vorm-vrije m.e.r.-beoordeling.

1.1 *Uitbreidingsruimte versus drempelwaarden Besluit m.e.r.*

In het bestemmingsplan Buitengebied Noord-West komen de navolgende functies voor: bedrijven, landbouw, maatschappelijke voorzieningen, natuur, recreatie en sport, verkeer en wonen. Hieronder worden deze functies beschreven en toegelicht.

- **Bedrijven**
Het voorliggende bestemmingsplan voorziet niet in de aanleg van nieuwe werklocaties. Binnen het plangebied komen verschillende soorten bedrijven voor. Deze kunnen grofweg worden ingedeeld in agrarische en niet-agrarische bedrijven. De uitbreidingsruimte voor de agrarische bedrijven wordt beschreven onder het kopje landbouw. Voor de niet-agrarische bedrijven geldt dat in dit bestemmingsplan de uitbreidingsruimte wordt bepaald door een in het plan opgenomen bebouwingspercentage. Dit betreft doorgaans circa 5 tot

15 procent van de aanwezige bebouwing. In het bestemmingsplan zijn geen nieuwe locaties aangewezen voor de vestiging van bedrijven.

In kolom I van de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt in onderdeel D (onder 11.3) als activiteit de aanleg, wijziging of uitbreiding van een industrieterrein genoemd. Voor deze activiteit is in kolom II een drempelwaarde opgenomen van 75 hectare. De in dit bestemmingsplan voorziene uitbreidingsruimte blijft (ruim) onder deze drempelwaarde.

- Landbouw

In het voorliggende bestemmingsplan is gekozen voor een systematiek van bouwblok op maat voor bestaande agrarische bedrijven. Daarbij zijn de bebouwingmogelijkheden van een agrarisch bedrijf afgestemd op de aard (grondgebonden agrarisch bedrijf, intensieve veehouderij, paardenhouderij) en omvang van het bedrijf, de situering van de bestaande gebouwen en de ligging ten opzichte van belendende percelen en gebruikers alsook met landschappelijke elementen. Het bestemmingsplan voorziet niet in de opname van nieuwe bouwvlakken, wel is er beperkt ruimte voor bestaande bedrijven om uit te breiden.

De bestemmingsregeling is zodanig vorm gegeven dat er binnen het plangebied geen nieuwe intensieve veehouderijbedrijven kunnen worden gevestigd. Bij de toekenning van agrarische bouwpercelen is, voor wat betreft de omvang, het volgende uitgangspunt gehanteerd:

- Tot 10 nge¹ : Geen agrarisch bouwvlak. Woning met daarbij behorende opstallen krijgen een woonbestemming.
- 10-40 nge: Geen agrarisch bouwvlak. Woning met daarbij behorende opstallen krijgen een woonbestemming, met de functie-aanduiding: agrarische woning. Bestaande agrarische bedrijfsopstallen mogen worden gehandhaafd en vernieuwd. Per bouwvlak kan eenmalig een uitbreiding van een agrarische bedrijfsopstal worden toegestaan met maximaal 100 m².
- 40-70 nge: Bouwblok op maat: minimaal 0,5 hectare en in beginsel niet groter dan 1 hectare.
- 70 > nge: Bouwblok op maat: minimaal 1 hectare en in beginsel niet groter dan 2,25 hectare.

In kolom I van de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt in onderdeel D (onder 14) als activiteit de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren genoemd. Voor deze activiteit zijn in kolom II de navolgende drempelwaarden opgenomen:

- 1°. 40.000 stuks pluimvee (Rav¹ cat. E, F, G en J),
- 2°. 2000 stuks mestvarkens (Rav cat. D.3),
- 3°. 750 stuks zeugen (Rav cat. D.1.2, D.1.3 en D.3 voor zover het opfokzeugen betreft),
- 4°. 2700 stuks gespeende biggen (biggenopfok) (Rav cat. D.1.1),
- 5°. 5000 stuks pelsdieren (fokteven) (Rav cat. H.1 t/m H.3),

¹ Nederlandse grootte-eenheid

- 6°. 1000 stuks voedsters of 6000 vlees- en opfokkonijnen tot dekleeftijd (Rav cat. I.1 en I.2),
- 7°. 200 stuks melk-, kalf- of zoogkoeien ouder dan 2 jaar (Rav cat. A.1 en A.2),
- 8°. 340 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav cat. A 3),
- 9°. 340 stuks melk-, kalf- en zoogkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav cat. A 1, A 2 en A 3),
- 10°. 1200 stuks vleesrunderen (Rav cat. A.4 t/m A.7),
- 11°. 2000 stuks schapen of geiten (Rav cat. B.1 en C.1 t/m C.3),
- 12°. 100 stuks paarden of pony's (Rav cat. K.1 en K.3), waarbij het aantal bijbehorende dieren in opfok jonger dan 3 jaar niet wordt meegeteld. (Rav cat. K.2 en K.4), of
- 13°. 1000 stuks struisvogels (Rav cat. L.1 t/m L.3).

Afname bouwblokken

In het plan buitengebied Noordwest zijn volwaardige bouwblokken voor grondgebonden landbouw opgenomen van circa 1 hectare. Vergeleken met het vorig bestemmingsplan Buitengebied 1996 zijn de bouwblokken voor een grondgebonden bedrijf afgenomen met ruim 57 procent. In het bestemmingsplan Buitengebied 1996 waren er 69 volwaardige bouwblokken voor dit plangebied.

Het aantal bouwblokken voor intensieve veehouderij is in vergelijking met het bestemmingsplan Buitengebied 1996 met 6 afgenomen. In het bestemmingsplan Buitengebied Noordwest zijn 4 bouwblokken (1 hectare) voor intensieve veehouderij opgenomen. In het bestemmingsplan Buitengebied 1996 waren 10 bouwblokken voor intensieve veehouderij opgenomen. Het aantal bouwblokken voor intensieve veehouderij is maar liefst 60 procent verminderd.

In het bestemmingsplan buitengebied 1996 waren 25 agrarische bouwblokken van een halve hectare aangegeven. In het bestemmingsplan Buitengebied Noordwest zijn 24 agrarische bouwblokken van een halve hectare opgenomen ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf. Deze afname in kleine bouwblokken is ook te signaleren bij intensieve veehouderij. In het buitengebied 1996 waren er 2 bouwblokken voor een halve hectare intensieve veehouderij en in het bestemmingsplan Buitengebied Noordwest is er 1 bouwblok voor een halve hectare intensieve veehouderij aangewezen.

Er zijn 35 bouwblokken in het bestemmingsplan Buitengebied 1996 die in het bestemmingsplan Buitengebied Noordwest een woonbestemming of een specifieke aanduiding "agrarische woning" hebben gekregen. Van 35 agrarische bedrijven is het bouwblok komen te vervallen. Vergeleken met het bestemmingsplan Buitengebied 1996 is het aantal agrarisch loonbedrijven toegenomen met drie (van twee naar vijf met de bestemming agrarisch loonbedrijf).

Het aantal zorgboerderijen is in vergelijking met het vorige bestemmingsplan toegenomen met twee (van een zorgboerderij naar drie zorgboerderijen). Drie bouwblokken zijn omgezet naar de aanduiding "Schoor". Drie bouwblokken

waar in het vorige bestemmingsplan Ruitersport was toegestaan zijn omgezet naar een manegebestemming.

Omvang bouwvlakken

In het thans vigerende bestemmingsplan, het bestemmingsplan Buitengebied 1996, is gewerkt met een systeem van verbale bouwblokken voor agrarische bedrijven. Kort gezegd betekent dit dat bij een volwaardig agrarisch bedrijf 10.000 m² aan gebouwen aanwezig mag zijn, binnen een vierkant met een afmeting van 150 bij 150 meter.

In het voorliggende bestemmingsplan zijn de bebouwingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven afhankelijk gesteld van de omvang van die bedrijven. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten van toepassing:

- a. Tot 10 nge: Geen agrarisch bouwvlak. Woning met daarbij behorende opstallen krijgen een woonbestemming.
- b. 10-40 nge: Geen agrarisch bouwvlak. Woning met daarbij behorende opstallen krijgen een woonbestemming, met de functie-aanduiding: agrarische woning. Bestaande agrarische bedrijfsopstallen mogen worden gehandhaafd en vernieuwd. Per bouwvlak kan eenmalig een uitbreiding van een agrarische bedrijfsopstal worden toegestaan met maximaal 100 m².
- c. 40-70 nge: Bouwblok op maat: minimaal 0,5 hectare en in beginsel niet groter dan 1 hectare.
- d. 70 > nge: Bouwblok op maat: minimaal 1 hectare en in beginsel niet groter dan 2,25 hectare.

Vergelijking bestemmingsregeling agrarische sector

Aan de hand van een aantal referentiesituaties in het buitengebied van Enschede is de maximale capaciteit geraamd van het grootste bouwvlak waarin het bestemmingsplan voorziet (10513 m²). Vervolgens is bevestigd hoeveel bebouwingsruimte er gemiddeld genomen, gelet op de reeds aanwezige bebouwing bij agrarische bedrijven, resteert indien dit bestemmingsplan in deze vorm in werking treedt. Aan de hand van deze exercitie is vastgesteld dat het niet realistisch is dat er bij de uitvoering van dit bestemmingsplan drempelwaarden zullen worden overschreden als bedoeld in kolom 2 van categorie D14 van het Besluit m.e.r..

In kolom I van de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt in onderdeel C (onder 18.4) als activiteit de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie bestemd voor de verbranding of de chemische behandeling van niet-gevaarlijke afvalstoffen genoemd. Voor deze activiteit is in kolom II als drempelwaarde opgenomen een capaciteit van meer dan 100 ton per dag.

Het bestemmingsplan voorziet niet in de realisatie van mestverwerkingsinstallaties bij agrarische bedrijven. Met het oog daarop kan geconcludeerd worden dat er ook vanuit dit oogpunt geen m.e.r.-verplichting aanwezig is.

- Maatschappelijke voorzieningen

Binnen het plangebied komen verschillende verschillende maatschappelijke voorzieningen voor. Voor deze voorzieningen geldt dat in dit bestemmingsplan de uitbreidingsruimte wordt bepaald door een in het plan opgenomen bebouwingspercentage. Dit betreft doorgaans circa 5 tot 15 procent van de aanwezige bebouwing. In het bestemmingsplan zijn geen nieuwe locaties aangewezen voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen.

In kolom I van de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt in onderdeel D (onder 11.2) als activiteit de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen genoemd. Voor deze activiteiten zijn in kolom II als drempelwaarden opgenomen:

- 1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
- 2°. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
- 3°. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

De in dit bestemmingsplan voorziene uitbreidingsruimte blijft, nog daargelaten de vraag of de voorziene ontwikkelingsruimte voor maatschappelijke voorzieningen zou kunnen worden aangemerkt als een stedelijk ontwikkelingsproject, ruim onder deze drempelwaarden.

- Natuur

In het plangebied zijn twee landinrichtingsprocessen aan de orde, nl. Inrichtingsplan Enschede-Noord en Inrichtingsplan Enschede-Zuid. Aanleiding voor de herinrichtingsplannen zijn de knelpunten in de landbouw, natuur en landschap, recreatie en milieu en ten aanzien van de leefomgeving. Kenmerkend voor het gebied zijn de grote hoogteverschillen, veroorzaakt door de aanwezigheid van de stuwwal Oldenzaal-Enschede. Mede door deze grote hoogteverschillen is een gevarieerd gebied ontstaan met een bonte afwisseling van essen, beekdalen, landgoederen, heideontginningen en natuurgebieden. Vanwege de stuwwal, de gevarieerde bodemopbouw en de waterhuishouding bevinden zich in het gebied verschillende waardevolle natuurgebieden.

In kolom I van de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt in onderdeel D (onder 9) als activiteit een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan genoemd. Voor deze activiteiten zijn in kolom II als drempelwaarden opgenomen:

- 1°. een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw of
- 2°. vestiging van een glastuinbouwgebied of bloembollenteeltgebied van 50 hectare of meer.

Een belangrijk aspect in beide plannen, inrichtingsplan Enschede-noord en inrichtingsplan Enschede Zuid, is de inrichting van nieuwe natuur. Deze nieuwe natuur wordt gerealiseerd op basis van vrijwilligheid. Dit betekent dat de bestemming 'Natuur' pas wordt opgenomen in het bestemmingsplan indien deze gerealiseerd is. Door deze handelswijze worden de hiervoor genoemde drempelwaarden niet overschreden.

- Recreatie en Sport

Binnen het plangebied zijn aanwezig 5 manegebedrijven. Voor deze voorzieningen zijn in het plangebied de bestemmingen Sport-Manege opgenomen. Het bestemmingsplan voorziet niet in de vestiging van nieuwe sportactiviteiten.

In kolom I van de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt in onderdeel D (onder 10) als activiteit genoemd de aanleg, wijziging of uitbreiding van:

- a. skihellingen, skiliften, kabelspoorwegen en bijbehorende voorzieningen;
- b. jachthavens;
- c. vakantiedorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen;
- d. permanente kampeer- en caravanterreinen, of
- e. themaparken.

De in dit bestemmingsplan voorziene uitbreidingsruimte voor recreatieve en sportvoorzieningen blijft, nog daargelaten de vraag of deze activiteiten kunnen worden geschaard onder een van de hiervoor genoemde activiteiten, ruim onder deze drempelwaarden.

- Verkeer

Binnen het plangebied zijn de voor verkeersdoeleinden in gebruik zijnde gronden positief bestemd.

In kolom I van de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt in onderdeel D (onder 1.1) als activiteit genoemd de wijziging of uitbreiding van een autosnelweg of autoweg. In dezelfde kolom wordt voorts (onder 1.2) genoemd de uitbreiding van een weg bestaande uit vier of meer rijstroken, of verlegging of verbreding van bestaande wegen van twee rijstroken of minder tot wegen met vier of meer rijstroken niet zijnde een, autosnelweg of autoweg. In beide gevallen gaat het daarbij om activiteiten die betrekking hebben op een weg met een tracélengthe van 5 kilometer of meer.

Het bestemmingsplan voorziet niet in de aanleg van nieuwe wegen of de verlegging of verbreding van bestaande wegen.

- Wonen

Bestaande wooneenheden zijn in dit plan positief bestemd. Het voorliggende bestemmingsplan voorziet niet in de aanleg van nieuwe woonlocaties. Het aantal woningen in het buitengebied kan, behoudens de mogelijkheid van splitsing van bestaande wooneenheden en het verlenen van ontheffingen voor de bouw van dienstwoningen bij bestaande bedrijven, niet toenemen.

In kolom I van de bijlage bij het Besluit m.e.r. wordt in onderdeel D (onder 11.2) als activiteit de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen genoemd.

Voor deze activiteiten zijn in kolom II als drempelwaarden opgenomen:

- 1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
- 2°. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
- 3°. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

De in dit bestemmingsplan voorziene uitbreidingsruimte blijft ruim onder deze drempelwaarden.

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet dus niet in een overschrijding van de drempelwaarden voorkomend in kolom II van de bijlage, onderdelen C of D, van het Besluit mer. Dit betekent dat er vanuit dit gezichtspunt gezien geen verplichting bestaat tot het inzetten van een m.e.r. of een m.e.r.-beoordeling.

1.2 Vorm-vrije m.e.r.-beoordeling

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is het gevolg van de uitspraak van het Europese hof over de manier waarop de EU-richtlijn in de Nederlandse regelgeving was geïmplementeerd, één van de aanleidingen voor de aanpassing van het Besluit m.e.r. De essentie van die uitspraak is dat altijd een m.e.r. noodzakelijk is als belangrijke nadelige milieugevolgen niet kunnen worden uitgesloten.

Voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling gelden twee voorwaarden:

- het gaat over één of meer activiteiten die voorkomen op de D-lijst van het Besluit m.e.r.
- de omvang van al die activiteit(en) ligt onder de drempelwaarde (kolom 2 van de D-lijst).

Bij besluiten en plannen over activiteiten die niet op de D-lijst staan is de vormvrije m.e.r.-beoordeling dus niet nodig.

In zijn algemeenheid wordt opgemerkt dat in het plan slechts in beperkte mate uitbreidingsruimte wordt geboden. Dit leidt er toe dat het ruimtebeslag voor de verschillende activiteiten slechts in beperkte mate toeneemt. Met het oog daarop worden er voor wat betreft de milieuaspecten verkeersveiligheid, luchtkwaliteit, geluid, geur, energie, bodemgesteldheid, water, landschap en cultuurhistorie geen significante gevolgen verwacht.

Toetsing van het plan aan de criteria in Bijlage III bij de EEG richtlijn Milieueffect beoordeling (richtlijn 85/337/EEG). Deze criteria zijn hieronder uitgewerkt.

A. Kenmerken van de projecten

Het bestemmingsplan Buitengebied Noordwest is opgesteld om tegemoet te komen aan de wens tot actualisatie van het geldende bestemmingsplan. Aan het plan ligt geen concreet project ten grondslag. Zoals eerder geconstateerd ligt er wel uitbreidingsruimte in het plan besloten. Dit geldt in het bijzonder voor de agrarische bedrijven.

Ten aanzien van veehouderijbedrijven en de intensieve veehouderij bestaat de landelijke trend, en Overijssel en Enschede wijken daarin niet af, uit een sterke afname van het aantal bedrijven, bij een gelijkblijvend aantal stuks vee. Verwacht wordt dat deze trend de komende jaren zal doorzetten.

Minder maar grotere agrarische bedrijven zijn daarvan het gevolg. Praktische consequentie van deze ontwikkeling is dat er de komende jaren agrarische bedrijfsbebouwing blijft vrijkomen die –na een bestemmingswijziging- voor andere doeleinden (hobby, berging, stalling of bedrijvigheid) in gebruik zal worden genomen, of -in het kader van de rood voor rood-regeling- wordt afgebroken in ruil voor de bouw van een woning.

Per saldo leidt deze ontwikkeling tot een vermindering van het aantal bronnen van hinder, terwijl op een aantal locaties die hinderbronnen (bv. geur) in sterkte toenemen.

Het provinciale stikstofbeleid zorgt, welk groeipatroon bedrijven ook vertonen, voor een gestage afname van de ammoniakemissie op Natura 2000 gebieden. Hoewel er voor individuele bedrijven mogelijkheden blijven om te groeien legt het stikstofbeleid wel beperkingen op aan de groei van de totale sector. Cumulatieve effecten als gevolg van gelijktijdige groei op een aantal bedrijfslocaties zal zich niet snel voordoen. En als er dan geïnvesteerd wordt, dan zullen de –op grond van de milieuregelgeving voorgeschreven- best beschikbare technieken ervoor zorgen dat negatieve gevolgen voor het milieu kunnen worden voorkomen.

B. Plaats van de projecten

Ontwikkelingen binnen het plangebied zullen zich met name voordoen binnen op de kaart aangegeven bouwvlakken voor agrarische bedrijven. Deze zijn, zoals eerder opgemerkt, niet zodanig geprojecteerd dat realisatie van agrarische bedrijfsbebouwing mogelijk is gemaakt, direct grenzend aan Natura 2000 gebieden. Voor wat betreft de indirecte gevolgen (ammoniakemissie) wordt korthedshalve verwezen naar paragraaf 3.

C. Kenmerken van het potentiële effect

Het enige effect dat zich zou kunnen voordoen bij een groei van een agrarisch bedrijf bestaat uit een toename van de stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden. Zoals eerder aangegeven is het provinciale ammoniakbeleid zodanig vormgegeven dat negatieve gevolgen voor deze gebieden kunnen worden uitgesloten.

2. Gevolgen voor Natura 2000 gebieden

Gebieden met bijzondere natuurwaarden zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998. Deze wet zet ondermeer de gebiedsbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn om in Nederlandse wetgeving. In het kader van deze Vogel- en Habitatrichtlijn zijn verscheidene gebieden aangewezen die speciale bescherming genieten: de zogenaamde NATURA 2000-gebieden.

Op grond van artikel 19j lid 2 van de Natuurbeschermingswet 1998 moet er een zogenaamde passende beoordeling worden gemaakt bij de voorbereiding van plannen, die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van het Natura 2000-gebied, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

In de passende beoordeling komen achtereenvolgens de volgende vragen aan bod:

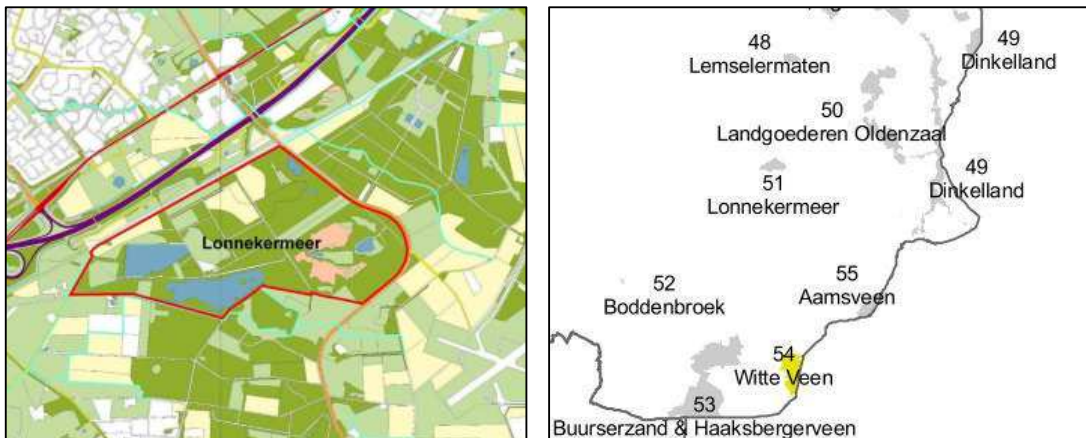
- Welke instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd voor de soorten/habitattypen in het Natura 2000-gebied?
- Hoe gaat het op dit moment met die soorten en habitats: wordt de doelstelling ruimschoots gehaald of moet er nog veel gebeuren voordat de doelstelling behaald kan worden?
- Welk effect heeft het project/plan op die soorten en habitattypen?
- Zijn er andere activiteiten die gevolgen hebben voor die soorten en habitats (cumulatie)?
- Is dit effect 'significant' negatief (in het licht van de doelstellingen en de staat van instandhouding)?
- Oftewel: is er sprake van aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura-2000-gebied? Dit is in zekere mate een kwestie van 'expert judgement'.

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens een schets gegeven van de in het plangebied en de directe omgeving daarvan gelegen Natura 2000 gebieden (paragraaf 2.1). Daarna wordt, aan de hand van een in 2011 uitgevoerde passende beoordeling voor het bestemmingsplan Buitengebied Zuidoost, beschreven of er significante gevolgen zijn te verwachten van de vaststelling van het voorliggende bestemmingsplan (paragraaf 2.2).

2.1 Situering en beschrijving Natura 2000 gebieden

Het Natura 2000 gebied Lonnekermeer ligt gedeeltelijk binnen de grenzen van het bestemmingsplan Buitengebied Noordwest. Het natuurgebied Lonnekermeer behoort tot de groep natuurgebieden die op 8 januari 2007 in ontwerp zijn aangewezen als Natura 2000 gebied.

Het Lonnekermeer is een relatief jong landgoed waar een tweetal gegraven waterplassen in liggen. Deze oligotrofe tot mesotrofe meren herbergen zeldzame pionierbegroeiingen. Naast het landgoed beslaat het gebied ook het aangrenzende 'De Wildernis', een kleinschalig beekdallandschap met vochtige en droge heiden, heischrale graslanden, blauwgraslanden en dotterbloemhooiland. Aan de oostzijde zijn heideveldjes te vinden. Op onderstaande tekening is de begrenzing van het Natura 2000 gebied weergegeven.

Links: Natura 2000 gebied Lonnekermeer; rechts: ligging overige Natura 2000 gebieden

In de onderstaande tabel zijn de kwalificerende habitattypen van het Lonnekermeer, en de gevoeligheid voor stikstofdepositie weergegeven.

Habitatype	Naam van het Habitatype	KDW (mol N/ha/jr)	Gevoeligheidsklasse	Doelstelling kwaliteit
H3130	Zwakgebufferde vennen	410	zeer gevoelig	>
H3160	Zure vennen	410	zeer gevoelig	=
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	1.300	zeer gevoelig	=
H4030	Droge heiden	1.100	zeer gevoelig	>
H6230	Heischrale graslanden	830	zeer gevoelig	=
H6410	Blauwgraslanden	1.100	zeer gevoelig	=

In de directe nabijheid van het plangebied liggen nog een aantal andere Natura 2000 gebieden. Aan Nederlandse zijde gaat het daarbij om het Aamsveen, Buurserzand & Haaksbergerveen, Witte Veen, Dinkelland en Landgoederen Oldenzaal. De ligging van deze gebieden is op hierboven weergegeven overzichtstekening weergegeven. Aan de Duitse zijde van de grens zijn bovendien nog gelegen Amtsvenn und Hündfelder Moor, Vogelschutzgebiet Moore und Heiden des Westlichen Münsterlandes, Eper-Graeser Venn / Lasterveld, Graeser Venn - Gut Moorhof, Graeser Venn - Gut Moorhof, Rünenberger Venn, Lüntener Fischteich und Ammeloer Venn en Witte Venn und Krosewicker Grenzwald.

Deze gebieden worden hierna kort beschreven:

- Het Aamsveen is een hoogveengebied dat ooit deel uitmaakte van een veel groter hoogveencomplex, dat zich ook over de grens heen uitstrekt.
- Ook het Witte Veen is een voormalig hoogveen (komveen).
- Het gebied Buurserzand en Haaksbergerveen bestaat uit twee deelgebieden. Het Haaksbergerveen in het zuiden is een veenputtencomplex met goed ontwikkelde gradiënten naar het omliggende zand- en (basenrijk) leemlandschap. Het ten noorden daarvan gelegen Buurserzand is een heidegebied op voormalig stuifzand.
- Het gebied Dinkelland bestaat uit het beekdal van de Dinkel met een aantal zijbeken, waaronder het oostelijk deel van het beekdal van de Snoeijinksbeek, en een drietal gevarieerde heideterreinen langs de Puntbeek en Rammelbeek, te weten Punthuizen, Stroothuizen en het Beuninger Achterveld.
- Het gebied Landgoederen Oldenzaal ligt aan de voet van de stuwwal van Oldenzaal tussen Oldenzaal, Losser en Lutte. Het zuidelijk deel omvat het westelijk deel van het beekdal van de Snoeijinksbeek, gekenmerkt door hoogteverschillen, houtwallen, opgaand geboomte, bossen en vochtige en schrale graslanden en heideterreinen. In het gebied liggen een aantal landgoederen die bestaan uit een afwisseling van naald- en loofbos, houtwallen, weilanden en akkers.
- Het Amtsvenn und Hündfelder Moor is een uit vier deelgebieden bestaand complex bestaande uit opgegraven voormalige moeras gebieden, overgebleven hoogveen, deels met water gevulde Torfstichen en op grote schaal gebruikt natte graslanden.

- Het Vogelschutzgebiet Moore und Heiden des Westlichen Münsterlandes is een vogelreservaat, bestaande uit bewaard gebleven resten van wetland complexen.
- Het Eper-Graeser Venn/Lasterveld is een venen en natte graslanden complex gelegen in een strook laagland moeras.
- Het Rünenberger Venn is een natuurgebied met een aantal vijvers, waarvan de meeste in de jaren negentig van de vorige eeuw zijn aangelegd. Het maakt onderdeel uit van het 'Gildehauser Venn', dat in Centraal Europa als distributiecentrum voor bedreigde plantensoorten geldt voor voedselarme wateren.
- Het Lüntener Fischteich und Ammeloer Venn is een zeer divers moeras- en heidelandschap.
- Het Witte Venn und Krosewicker Grenzwald zijn twee van elkaar gescheiden laaggelegen gebieden langs de Nederlands-Duitse grens, met vochtige turfmosrijke dwergheide, afgewisseld met heide en vennen.

2.2 Situering en beschrijving Natura 2000 gebieden

In de passende beoordeling die is opgesteld voor Bestemmingsplan Buitengebied Zuidoost van de gemeente Enschede (19 augustus 2011, 9T6140.01) wordt beschreven welk gevolgen de vaststelling van dit bestemmingsplan voor genoemde Natura 2000 gebieden heeft. Omdat het bestemmingsplan Buitengebied Noordwest op dezelfde manier is opgebouwd als het eerder genoemde bestemmingsplan, levert de hiervoor genoemde passende beoordeling ook inzicht op ten aanzien van de vraag of er gevolgen zijn te verwachten van de vaststelling van het bestemmingsplan Noordwest voor de genoemde Natura 2000 gebieden.

De aanleiding voor de opstelling van de passende beoordeling voor het bestemmingsplan Buitengebied Zuidoost was gelegen in:

- de constatering dat voor een groot aantal van de nabij gelegen Natura 2000 gebieden geldt dat zij gevoelig zijn voor stikstof,
- de vrees dat een uitbreiding van de agrarische sector gepaard zou gaan met een toename van de stikstofemissie,
- de verwachting dat hierdoor de instandhoudingsdoelstellingen van deze natuurgebieden in gevaar zouden komen.

In de Passende Beoordeling voor het bestemmingsplan Buitengebied Zuidoost wordt vastgesteld dat de ammoniakemissie van de verspreid liggende agrarische bedrijven de komende jaren afneemt en onafhankelijk is van een eventuele groei van deze bedrijven.

Van belang daarbij is dat door de invoering van het Besluit huisvesting de bijdrage van de landbouw aan de stikstofdepositie afneemt. De toepassing van het provinciaal beleid levert hier een volgende bijdrage aan. Dit laatste houdt in dat de agrarische bedrijven gebonden zijn aan een emissieplafond, vastgesteld aan de hand van het vergunde aantal dieren in 2009. Bedrijven die willen groeien moeten stalsystemen inzetten die voldoen aan toekomstige emissieplafonds, een aanscherping van het huidige plafond.

Doordat het provinciaal beleid uitgaat van per bedrijf vastgestelde emissieplafonds die

ook gelden wanneer het aantal stuks vee toeneemt, leveren de onderscheiden groeiscenario's geen verschillen op. Voor beide scenario's gelden dezelfde uitkomsten. In vergelijking met de huidige situatie neemt de bijdrage van de landbouw in het plangebied aan de stikstofdepositie in de Natura 2000 gebieden op termijn af met 3 mol/ha in 2020 en 5 mol/ha in 2030.

Omdat het provinciale beleid en ook het Besluit huisvesting sinds de totstandkoming van deze passende beoordeling niet zijn gewijzigd, kunnen de bevindingen uit deze passende beoordeling 1 op 1 worden gebruikt bij het bestemmingsplan Buitengebied Noordwest. Negatieve gevolgen voor de in paragraaf 2.1 beschreven Natura 2000 gebieden door de vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied Noordwest kunnen worden uitgesloten.